

ЕПІФІТНА ТА ФІТОПАТОГЕННА МІКРОБІОТА ВІНОГРАДУ

Чалбаш Д.В.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», біологічний факультет
вул. А. Волошина, 32, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна

Проблема впливу фітопатогенної мікробіоти на виноград особливо актуальна при наявності виноградників, оскільки гриби можуть уражати всі частини куща винограду, що призводить до значної втрати врожаю та завдає шкоди економіці країни.

У Закарпатській області активно розвивається сфера виноробства та виноградарства, адже тут є сприятливі природні умови для вирощування винограду. Закарпаття має достатнє зволоження, помірно-континентальний клімат, що надає умови для розвитку фітопатогенного грибу винограду *Phomopsis viticola* Sacc. У районі, де були проведені дослідження подібний клімат.

Дослідження цього грибового ураження є достатньо актуальним і потребує розробку системи методів боротьби, так як цей патоген є відносно стійким до несприятливих умов навколишнього середовища.

Мета дослідження полягала у вивченні мікробної спільноти фітопатогенної мікробіоти різних сортів винограду. Основна увага була спрямована на фітопатогенний грибок *P. viticola* Sacc. Дослідження проводилися на винограднику Пожеської політехніки в Хорватії (збір матеріалу), з подальшим опрацюванням у мікробіологічній лабораторії політехніки.

Досліджувалися сорти червоного винограду (Zweigelt, Merlot, Cabernet Sauvignon) та білого (Muskat zuti, Sauvignon Blanc, Pinot Gris).

Були зібрані вражені ділянки пагонів винограду та розміщені у чашки Петрі (вологе середовище). Надалі препарати були поставлені на сонячній стороні підвіконня. Кожні 3 дні препарати зволожувались. Через 10 днів матеріали були досліджені під біокуляром. Були знайдені перитеції під епідермісом лози винограду. Надалі плодові тіла розміщувалися на предметному скельці та розглядалися під мікроскопом. Прослідковувалися дозрілі перитеції грушовидної форми, з яких сочилися аски з аскоспорами. Також спостерігалися скупчення аск з аскоспорами при розриві нижньої частини перитеція. Далі дозрілі перитеції були розміщені на м'ясо-пептонний агар (МПА).

Приблизний термін проростання плодових тіл – 10 днів. Вже через три дні після висівання плодових тіл спостерігалася поява коротких тонких розгалужених гіфів міцелію.

Дослідження показали, що фітопатогенний грибок *P. viticola* Sacc. є серйозною проблемою у виноградарстві.

Отже, наші результати вказують на стійкість фітопатогенного грибу винограду *P. viticola* Sacc. до умов навколишнього середовища. Отримані дані дають можливість зрозуміти як боротися з даним патогеном.